

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

14 czerwca 2022

nr 45 (LXXVII)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
CZAS
NA GRZYBOBRANIE
STR. 2-3

REPORTAŻ
NALEŻY DBAĆ
O WARTOŚCI...
STR. 4

SPORT
WEEKENDOWY
SERWIS PIŁKARSKI
STR. 8

» Morwa «

znów ładnie zakwitła

WYDARZENIE: Po dwóch latach przerwy spowodowanej pandemią uczniowie Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie znów zorganizowali charytatywny pokaz mody „Kwiat morwy”, dodatkowo angażując w niego rówieśników z tureckiej szkoły Manaygat przebywających nad Olzą w ramach programu Erasmus+. Efekt? Na cele charytatywne zebrano 32 268 koron.

Łukasz Klimaniec

Sala ośrodka kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie stała się w czwartkowe popołudnie profesjonalnym wybiegiem modowym, na którym prezentowały się uczennice i uczniowie szkoły w strojach samodzielnie uszytych i przygotowanych specjalnie na tę okazję. A była wyjątkowa, bo „Kwiat morwy” został zorganizowany po dwóch latach przerwy. Taki przestój sprawił, że Magdalena Fajkus, Nela Grochol i Zuzanna Rusnok, które podjęły się organizacji wydarzenia, musiały wcześniej odwiedzić każdą klasę i tłumaczyć kolegom i koleżankom, na czym polega idea tej akcji, bo uczniowie z młodszych roczników po prostu jej nie znali.

– Trzeba przyznać, było trochę trudno to zorganizować. Nie miałyśmy tego przykładu, jak ta impreza wygląda i wiele rzeczy musiałyśmy odkrywać same. Ale dzięki temu mogłyśmy wykazać się większą kreatywnością. Nie jest to dokładnie taki pokaz, jak w poprzednich latach. Staraliśmy się ubogacić program – przyznała Magdalena Fajkus.

Dochód zostanie przeznaczony na rzecz ośrodka dziennego „Lydie” Diakonii Śląskiej w Czeskim Cieszynie świadczącego usługi na rzecz niepełnosprawnych dzieci i młodzieży (specyfikę jego działalności przybliżyła Janina Kadłubiec) oraz na pomoc dla Zoriny, studentki z Ukrainy, która przed rosyjską agresją studiowała w Kijowie design i chciała kontynuować naukę. Na dochód złożyły się wolne datki, pieniądze

• Na wybiegu było bardzo sympatycznie... Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

uzyskane z licytacji zwycięskiej kreacji wybranej przez jury oraz wskazanego przez publiczność jednego z koców, które zdobili projektanci, a także pieniądze ze sprzedaży wypieków przygotowanych przez społeczność szkolną oraz ręcznie wykonanej biżuterii i ozdób. Choć na widowni przeważała szkolna młodzież, z pomocą w trakcie licytacji przyszli nauczyciele – Tatiana Kotula wylicytowała koc za 3 tys. koron, a zwycięska kreacja przypadła dyrektorze szkoły Marii Jarnot, któ-

ra zaoferowała najwięcej – 2600 koron. W sumie zebrano 32 268 koron. Ośrodek „Lydie” otrzyma 25 tys. koron, a studentka z Ukrainy 7268 koron.

W pokazie mody wzięła udział także turecka młodzież ze szkoły w Manaygat przebywająca nad Olzą w ramach programu Erasmus+. Młodzi Turcy zaprezentowali na wybiegu przykłady ulicznej mody ze swojego kraju.

– Bardzo podobała mi się ta edycja i koncepcja tego pokazu. Ten przegląd mody był bardzo

różnorodny – oceniła Maria Jarnot, dyrektorka Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie. – Jak dla mnie było trochę za mało modelek i modeli, ale to chyba było spowodowane przerwą pandemiczną. Uczniowie po prostu nie wiedzieli, jak to kiedyś wyglądało. Mam nadzieję, że teraz wróci to do naszego kalendarza i będzie coraz lepiej – powiedziała.

Więcej na str. 5.

POZA PRAWEM

Korupcja przy remontach szkół

REGION. Czterech mężczyzn (w tym trzech z naszego regionu) będą odpowiadali przed sądem za korupcję związaną z przetargami na inwestycje w województwie morawsko-śląskim. Chodzi m.in. o remonty szkół podstawowych i przedszkoli. Ponieważ jedna z inwestycji był współfinansowana przez Unię Europejską, sprawę nadzoruje delegowany prokurator europejski. Oskarżonym grozi kara pozbawienia wolności od dwóch do ośmiu lat. STR. 3

SPOŁECZEŃSTWO

Kosiarze na start!

BUKOWIEC. Po niedawnych deszczach w miejscowości rozpoczął się sezon koszenia. Członkowie i sympatycy miejscowego koła PZKO w sobotnie popołudnie postanowili zamienić kosiarki i traktory na kosy i ruszyli na pokos łąki poświęconej pamięci Józefa Karola Wojtyły. Skąd ta nazwa? STR. 6

SPORT

Marek Grycz: Zdrowie najważniejsze

TRZYNIEC/CZ. CIESZYN. – To był bieg w szczytnym celu. W takich chwilach zawsze zdaję sobie sprawę z tego, że nie rekordy, a zdrowie jest w życiu najważniejsze – powiedział „Głosowi” Marek Grycz, reprezentant RC w pięcioboju nowoczesnym, który w niedzielę wziął udział w charytatywnym biegu „Těšínská osmička” (Cieszyńska ósemka) i... wygrał. Jednak nie wynik był w tych zawodach najważniejszy. 4. edycja biegu ruszyła spod gmachu Szpitala na Podlesiu w Trzyciu, meta znajdowała się w Parku Sikory w Cz. Cieszynie. Więcej na STR. 9.

KULTURA

Reger prywatnie i służbowo

CIESZYN. Galeria Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie zaprasza do obejrzenia wystawy „Tadeusz Reger w życiu prywatnym i publicznym”. Ekspozycja zorganizowana została w odpowiedzi na przypadającą 150. rocznicę urodzin Tadeusza Regera, polskiego działacza socjalistycznego na Śląsku Cieszyńskim, nazywanego obrońcą ludu pracującego. STR. 10

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

W naszej gwarze funkcjonuje takie powiedzenie: „Chciobych mieć twoi starości”. Czesi mają natomiast przysłowie „S jídlem roste chuť”. Oba mi się przypomniały ostatnio w związku z doniesieniami o galopującej inflacji i podwyżkach cen podstawowych dóbr, ale też w związku z trwającą wojną na Ukrainie.

Mówiąc bliźniemu „Chciałabych mieć twoi starości”, mam na myśli to, że jego problemy i troski uważam za blahe. Rosnące gwałtownie ceny dla jednych na razie oznaczają odsunięcie w czasie zakupu nowego modelu samochodu lub rezygnację z drogiego zagranicznego urlopu, dla kogoś innego problem ze znalezieniem mieszkania, w którym może sobie pozwolić na płacenie czynszu, dla jeszcze innej osoby – rodzinną tragedię.

Czytałam ostatnio artykuł w „MF Dnes” o nieciekawych statystykach dotyczących przemocy domowej. Policjanci i pracownicy instytucji pomagającym ofiarom owej pomocy zwracają uwagę, że wraz z pogarszającą się sytuacją finansową rodzin, które już przed podwyżkami z trudem radziły sobie z pokryciem comiesięcznych wydatków, rośnie liczba przypadków przemocy. Problemy finansowe wywołują stres i zwiększają napięcie w rodzinach, w których już wcześniej nie działo się dobrze. W dodatku wraz z rosnącymi kosztami utrzymania ofiary przemocy mają coraz mniejszą szansę na odejście od agresora i rozpoczęcie samodzielnego życia w nowym miejscu, na własny rachunek. Według statystyki prezydium Policji RC, w pierwszych pięciu miesiącach br. odnotowano 3,8 tys. incydentów przemocy domowej, w których interweniowali stróż prawa, o 560 więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Taki wzrost z pewnością nie należy do kategorii błędów statystycznych.

O wyżej wymienionych powiedzeniach przypomniałam sobie także podczas lektury innego artykułu w czeskiej prasie. Dotyczył tego, że młode matki skarżą się na personel medyczny porodówek, który nie postępuje zgodnie z ich planem porodowym – to znaczy, nie uwzględnia wszystkich ich życzeń i założeń dotyczących przebiegu porodu. Matki, które rozdziły przed dziesiątkami lat, uznają być może takie skargi za fanaberie, dla ciężarnych Ukrainek w zagrożonych miastach szczytem marzeń jest zapewne spokojny poród w szpitalu, który nie będzie ostrzeżliwy ani bombardowany. Ale zamiast uśmiechać się lekceważąco nad niezadowolonymi czeskimi matkami, które rodzą przecież w dobrze wyposażonych szpitalach, pod opieką wykwalifikowanych lekarzy i położnych, cieszymy się, że ich dzieci przychodzą na świat w warunkach, które pozwalają mamom mieć takie „blahe” problemy.

Im częściej będziemy mogli powiedzieć komuś z naszych bliźnich „Chciobych mieć twoi starości”, tym lepiej będzie to świadczyło o rzeczywistości, w której żyjemy. Życmy sobie zatem nawzajem przyjemnych i niezbyt istotnych trosk.

CYTAT NA DZIŚ

Petr Gazdík, minister szkolnictwa RC, podsumowujący Narodowy Plan Korepcyjny

COVID-19 miał bardzo dotkliwe skutki dla czeskiego szkolnictwa, nauczyciele podczas nauczania zdalnego przeżywali bardzo trudny okres pracy zawodowej. Ciesze się i bardzo im dziękuję, że po ponownym otwarciu szkół w pełni włączyli się w pomoc uczniom, którym pandemia i nauka zdalna nastręczyły najwięcej problemów

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

W piątek na peronie dworca kolejowego w Nawisiu odbył się kolejny wystawy Fotoklubu Jabłonków. – Zdjęcia wymieniamy tu cyklicznie, w każdej wiosny i jesieni – mówi Radomir Rojčík, prezes klubu.

(endy)

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

14

czerwca 2022

Mienniny obchodzą: Eliza, Metody, Walery **Wschód słońca:** 4.12 **Zachód słońca:** 21.00 **Do końca roku:** 200 dni **(Nie)typowe święta:** Światowy Dzień Krwiodawstwa **Przysłowia:** „Nie trzeba w czerwcu o deszcz prosić, przyjdzie jak zaczniemy kosić”

JUTRO...

15

czerwca 2022

Mienniny obchodzą: Jolanta, Wit **Wschód słońca:** 4.12 **Zachód słońca:** 21.00 **Do końca roku:** 199 dni **(Nie)typowe święta:** Dzień Wiatru, Światowy Dzień Praw Osób Starszych **Przysłowia:** „Gdy przychodzi Witus suchy, tedy wieszdzie z sobą muchy”

POJUTRZE...

16

czerwca 2022

Mienniny obchodzą: Aneta, Benon, Justyna, Alina **Wschód słońca:** 4.12 **Zachód słońca:** 21.01 **Do końca roku:** 198 dni **(Nie)typowe święta:** Boże Ciało **Przysłowia:** „Jaki dzień w Boże Ciało, takich dni potem nie ma!”

POGODA

wtorek

dzień: 16 do 18°C
noc: 15 do 10°C
wiatr: 1-4 m/s

środa

dzień: 17 do 21°C
noc: 15 do 10°C
wiatr: 1-2 m/s

czwartek

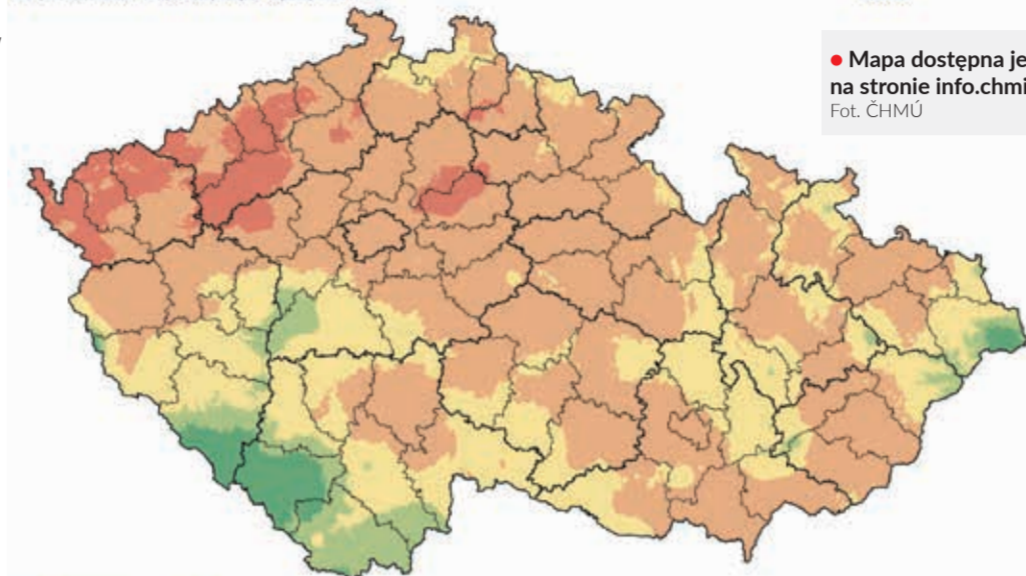
dzień: 20 do 25°C
noc: 17 do 12°C
wiatr: 1-3 m/s

Czas na grzybobranie

Grzybiarze w regionie powinni być zadowoleni. Największy wysyp grzybów w Republice Czeskiej w najbliższych dniach ma nastąpić między innymi w rejonie Jabłonkowa. Prawdopodobieństwo wzrostu prezentuje nowa mapa Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego, która uwzględni odpowiednio warunki ciepło-wilgotnościowe.

Pravděpodobnost růstu hub v týdnu od 10. 06. 2022

die předchozího nasycení pády a teploty vzduchu

pravděpodobnost růstu hub
velmi málo, málo, středně, velká, velmi velká

Szymon Brandys

Podstawą do sporządzenia mapy są informacje o nasyceniu gleby wodą w ostatnich 30 dniach (tzw. Index API30) w połączeniu ze średnimi temperaturami w ostatnich siedmiu dniach. Oficjalną mapę przygotował Wydział

ds. Aplikacji Biometeorologicznych Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego wraz z Wydziałem Meteorologii i Klimatologii w Pilźnie. Poza rejonem jabłonkowskim w najbliższych dniach mają się na co cieszyć także grzybiarze z południa Czech.

Generalnie grzyby zaczynają rosnąć najbardziej po ulewnych deszczach

(około 10 dni po opadach) i późniejszej cieplej (ale nie upalnej) pogodzie, najczęściej w okresie między lipcem a wrześniem. Głównym kryterium tworzenia mapy jest wartość API30 (wskaźnik opadów w minionym okresie), która jest wielkością określającą nasycenie gleby, na podstawie

sumy dobowych opadów w obserwowanych 30 dniach z tendencją spadkową w kierunku do przeszłości. Czym większa zatem jest wartość, tym większe mamy nasycenie gleby wodą, a co za tym idzie także „potencjał wysypu grzybów”.

Wartość API30 jest mnożona przez współczynnik wynikający ze średniej temperatury ostatnich siedmiu dni. W najcieplejszych miesiącach w roku bowiem potencjał wyparowywania wody z opadów jest wyraźnie większy. Dlatego też te same sumy opadów nie wpływają tak samo na wzrost grzybów w różnych miesiącach – np. w ta sama ilość deszczu będzie mniej efektywna w sierpniu niż w czerwcu.

Na wysyp grzybów mają wpływ zmiany klimatu. Kiedy mówimy o odpowiednich warunkach dla wysypu grzybów, bierzemy pod uwagę bilans wodny gleby. Podnoszące się temperatury, które mają związek z zmianami klimatycznymi, zwiększają też parowanie gleby, a tym samym zmniejszają ilość wody, której potrzebują grzyby.

Korupcja przy remontach szkół

Gotówka zabezpieczona przez policję. Fot. Policja RC

Szefem gangu przestępczego był 38-letni mężczyzna z okolic Brna, mający powiązania z naszym regionem. Oferował on usługi w zakresie administrowania przetargów publicznych.

Celowo zaważał grono firm uczestniczących w przetargach, starając się wyeliminować te, na które nie miał wpływu. Sportem było wybudowanie w Karwinie i Frydecko-Misteckiem). W przetargach uczestniczyli bądź jako podstawione firmy-słupy, lub – w innych przypadkach – ich firmy w podstępny sposób wygrały przetargi.

W przypadku najbardziej kosztownego zlecenia uzyskał nielegalny dochód o wartości blisko 2 mln koron. W sumie miał w ten sposób zarobić przeszło 3 mln koron, próbował pozyskać blisko 6 mln – sprecyzowała Štětínská.

W nadużycia byli zamieszani także trzej inni mężczyźni (w wieku 45, 47 i 48 lat z Trzyńca oraz dwóch miejscowości w Karwinie i Frydecko-Misteckiem). W przetargach uczestniczyli bądź jako podstawione firmy-słupy, lub – w innych przypadkach – ich firmy w podstępny sposób wygrały przetargi.

Rynek rozkopią w poniedziałek

W poniedziałek 20 czerwca rozpocznie się remont i przebudowa Rynku w Cieszynie. Urzednicy podpisali umowę z wykonawcą tego przedsięwzięcia firmą Wtórbot Sp. z o.o. z Bielska-Białej. Remont i przebudowę głównego placu w mieście poprzedzą badania archeologiczne. – To ważna i potrzebna inwestycja. Prace nad tym projektem rozpoczęły się w poprzedniej kadencji – przypomina Gabriela Staszkiwicz, burmistrz Cieszyna. Dodaje, że wycekiwanym przez mieszkańców elementem będzie zagospodarowanie na Rynku zieleni – tej istniejącej, ale i nowej, bo posiadanych zostanie kilka drzew. W tym celu miasto zdobyło zgodę wojewódzkiego konserwatora zabytków na takie nasadzenia w gruncie. – Pojawi się także zieleni w donicach. Mała architektura będzie utrzymana w takim stylu, jak na wyremontowanej ul. Głębokiej – zapowiada Staszkiwicz. Harmonogram uwzględniający badania archeologiczne oraz roboty budowlane został podzielony na dwa główne etapy. Pierwszy to prace na wewnętrznej płycie Rynku wraz z 1,5-metrowym pasem jezdni, wykonanie przyłączy oraz budowanie innych szyn. Drugi etap obejmuje przebudowę jezdni wraz z chodnikami. Koszt inwestycji to 11,3 mln zł. (klm)

Skończyło się na dużym strachu

Osobom zatrutym dymem pomagali ratownicy medyczni. Fot. Straż Pożarna

Osiem osób trafiło do szpitala po pożarze trzykondygnacyjnego domu w śląskiej Ostrawie, w pobliżu węzła przesiadkowego Hranecznik. Pożar wybuchł w zamieszkałej części piwnicy, gdzie zapaliła się kanapa.

Niewykluczone, że przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z otwartym ogniem – poinformował rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej Petr Kúdela.

Straż pożarna została zaalarmowana o godz. 8.45. Na miejsce zdarzenia wyjechały dwa zastępy strażaków zawodowych i dwa Ochotniczej Straży Pożarnej. Strażacy szybko opanowali żywioł, akcja gaśnicza trwała niewiele ponad

pół godziny. Strażacy wyprowadzili lub wynieśli z mocno zadymionego budynku 25 osób, łącznie z sześciorgiem dzieci oraz niepełnosprawnym mężczyzną. Następnie przeprowadzili wentylację zadymionego wnętrza domu.

Na miejscu interweniowali także ratownicy medyczni. Udzielali pomocy 23 osobom. Piętnaście z nich nie wymagało leczenia szpitalnego, osiem osób, w tym troje dzieci, przewieziono do ostrawskich szpitali. Wszyscy byli przytomni, a ich życie nie było zagrożone.

W większości chodziło o lżejsze zatrucie dymem, jeden z pacjentów miał obrażenia klatki piersiowej po skoku z okna – uściślił rzecznik pogotowia Lukáš Humpl. (dc)

Pogodna jajecznicca

Także w Karwinie - Granicach pezetkaowcy usmazyli jajecznicę. Ostatnia impreza tego koła odbyła się w pierwszy poniedziałek czerwca.

Pogoda nam dopisała, co jest dla nas bardzo ważne, ponieważ wszystkie imprezy naszego koła odbywają się w ogrodzie pana Suchanka „pod wieżą” – przekazał Stanisław Holesz z MK PZKO w Karwinie-Granicach.

Humory wszystkim dopisywały, bo też organizatorzy przygotowali prawdziwą ucztę dla duszy i ciała – oprócz jajeczniccy można było skosztować kołaczki, ciasteczek domowej roboty oraz innych specjałów. Co do samej jajeczniccy, ognia pilnował sam gospodarz – jak do-

Fot. ARK

dał Holesz – a kilka pań miało i przygotowywało chleb z jajecznicą, która wszystkim bardzo smakowała. Nikomu niczego nie brakowało. Wszyscy uczestnicy imprezy wracali szczęśliwi do domu. Nie mogą się doczekać kolejnej imprezy, jesiennego spotkania „na Kopaczówce”. (wot)

Należy dbać o wartości, które się posiada...

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy to organizacja, która skupia nie tylko średnie i starsze pokolenie, ale też ludzi młodych. Dlatego warto wstąpić w jego szeregi. Organizatorzy kolejnego Spotkania Integracyjnego w Domu Polskim w Bystrzycy starali się o tym przekonać uczniów klas ósmych i dziewiątych miejscowej polskiej szkoły podstawowej. Impreza trwała od piątku aż do sobotniego poranka.

Beata Schönwald

Inicjatorką spotkań, które mają na celu pozyskać do MK PZKO w Bystrzycy nowych członków, jest jego prezesa Lucyna Škňouřil, ich organizatorem – jej zastępcą i jednocześnie wiceprezes bystrzyckiej Macierzy Szkolnej Paweł Sajdok. – Naszym celem jest pokazanie starszej młodzieży szkolnej, że są tutaj PZKO i jego Klub Młodych, i przekonanie jej, że chociaż ktoś pójdzie do Polskiego Gimnazjum, ktoś do zawodówki na Kanadzie, a jeszcze ktoś inny zupełnie gdzieś indziej, to w Domu Polskim wszyscy dalej mogą się spotykać – powiedział Sajdok. Jak zaznaczył, imprezy te przynoszą bardzo konkretne efekty. – Od momentu, kiedy zaczęliśmy je organizować, liczba zgłoszeń do naszego koła PZKO, jego Klubu Młodych i Zespołu Folklorystycznego „Bystrzyca” kilkakrotnie wzrosła – przekonywał. Wraz z zaproszeniem na spotkanie integracyjne młodzież otrzymuje bowiem zgłoszenia do PZKO i rzeczywiste wypełnienie je oddaje.

Organizatorem przedpołudniowego programu Spotkania Integracyjnego są rodzice z bystrzyckiej Macierzy Szkolnej. W tym roku ze względu na niesprzyjającą pogodę nie mogli zorganizować na miejscu gry terenowej, dlatego w

• Jedną z konkurencji kluboturniej było zaśpiewanie piosenki własnego autorstwa.

ostatniej chwili przygotowali program zastępczy. Z pewnością równie atrakcyjny, bo młodzież wyjechała do Zamku Zagadek w Wiśle i do Strefy Wolności w Cieszynie. Po południu wrócili do swojej rodzinnej wioski, by zintegrować się w środowisku bystrzyckiego MK PZKO. W sumie w przedpołudniowych zajęciach wzięło udział 33 uczniów, udział w drugiej części zgłosiło 26. – Mam nadzieję, że to, co tutaj dzisiaj zobaczycie i słyszycie, zachęci was, byście się włączyli w życie Klubu Młodych PZKO – powiedział „Głosowi” dziwigłoklasista Jan Milerski. – Są tam wszyscy moi koleżki i koleżanki, moja siostra też tam chodzi,

darową imprezą jest Hawaii Party. Jak wygląda działalność klubu, jego adepci dowiedzieli się z przygotowanej prezentacji, a następnie na własnej skórze przekonali się, czym jest prawdziwy kluboturniej. Podzieleni na kilkusobowe grupy musieli wykazać się wszechstronną wiedzą i wieloma talentami. Jednym z zadań było napisanie tekstu do piosenki, innym nakręcenie mini-reportażu.

– Chyba zapiszę się do Klubu Młodych, bo organizuje dużo imprez. Byłem już na Złocie i Hawaii Party – powiedział „Głosowi” dziwigłoklasista Jan Milerski. – Są tam wszyscy moi koleżki i koleżanki, moja siostra też tam chodzi,

• Józef Szymczek wygłosił wykład o naszych cieszyńskich korzeniach. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

dlatego postanowiłam, że również zapiszę się do klubu młodych – dodała Karolina Twardzik, również uczennica klasy 9.

Podczas popołudniowej zabawy nie zabrakło także bardziej poważnych, patriotycznych akcentów. Historyk Józef Szymczek wygłosił wykład o konieczności pielęgnowania swoich cieszyńskich korzeni i dbania o to, co jest w nich polskie.

Spotkanie Integracyjne w Domu Polskim w Bystrzycy zakończyło się sobotnim śniadaniem. Zanim młodzież położyła się spać, wysuchała jeszcze informacji o Zespole Folklorystycznym „Bystrzyca”, bawiła się na dyskotekce oraz obejrzała polski film.

wspólny. Należy dbać o wartości, które się posiada, a nie roztrwonić ich. Środowisko Śląska Cieszyńskiego, którego korzeń czerpie z soków polskich, czeskich, niemieckich i żydowskich, jest właśnie tą wartością, której nie należy się pozbywać, a to, co jest w nas polskie, powinniśmy pielęgnować jako klejnot – przybliżył Szymczek.

Spotkanie Integracyjne w Domu Polskim w Bystrzycy zakończyło się sobotnim śniadaniem. Zanim młodzież położyła się spać, wysuchała jeszcze informacji o Zespole Folklorystycznym „Bystrzyca”, bawiła się na dyskotekce oraz obejrzała polski film.

Co zostało po babciach i prababciach

Klub Kobiet działający przy Miejskowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Olbrachcicach zaprasza do Domu PZKO na wystawę „U mnie, u mojej mamy, babci i prababci”. Wernisaż odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 10.00. W tym dniu wystawa będzie czynna do godz. 18.00, w niedzielę 26 bm. w godz. 9.00-16.00, w poniedziałek od godz. 8.00 do 12.00 (dzień ten jest zarezerwowany przede wszystkim dla szkoły).

– W naszych domach jest dużo starych, pięknych i ciekawych rzeczy, często na strychach. Warto je pokazać – przekonuje organizatorka wystawy Jadwiga Czap. Dodaje, że sama jeden z pokoi w domu ma urządzony „po staroświecku”.

Trzyma w nim sprzęty i pamiątki po matce i babci.

Członkinie Klubu Kobiet pokażą na wystawie najróżniejsze rzeczy: starą porcelanę, sprzęty gospodarstwa domowego, hafty i inne robotki ręczne, pamiątki, które kiedyś przywoziło się z podróży, na przykład z uzdrowisk, stare pocztówki. Jadwiga Czap ma zamiar pokazać m.in. haftowane obrazki własnej roboty, przedstawiające starą Karwinę i starą Orłową, ale też takie ciekawostki, jak urządzenie do wbijania korków do butelek czy też pomoce ułatwiające haftowanie, które zostały jej po matce, nauczycielce robot ręcznych.

Goście, którzy przyjdą obejrzeć wystawę, mogą liczyć na poczęstunek.

(dc)

Nagrody miasta dla polskich działaczy

Jedno stowarzyszenie oraz dziesięć osóbistości działających na polu kultury i sztuki otrzymało w piątek nagrody Miasta Karwiny. W sali fryszackiego zamku laureatom wręczyli je prezydent miasta Jan Wolf i jego zastępca Andrzej Bizoń. Wśród odznaczonych znalazło się wielu polskich działaczy – pracownica Biblioteki Regionalnej w Karwinie Marta Orszulik, Miejskowe Koło PZKO w Karwinie-Raju i troje jego członków.

Marta Orszulik nominowała do nagrody Biblioteka Regionalna w Karwinie, z którą laureatka związana jest od 40 lat. Obecnie pracuje w Oddziale Literatury Polskiej biblioteki, gdzie prowadzi m.in. lekcje biblioteczne, biblioteczne i wiele innych przedsięwzięć. Nominację MK PZKO w Karwinie-Raju zgłosił miejski Wydział Szkolnictwa i Kultury. Koło obchodzi bowiem w tym roku jubileusz 75-lecia założenia. Z tej okazji doceniono jego działalność, która tkwi w

• Wspólne zdjęcie nagrodzonych działaczy MK PZKO w Karwinie-Raju z prezydentem miasta Janem Wolfem (trzeci z lewej). Fot. MAREK BÉHAN, UM Karwiny

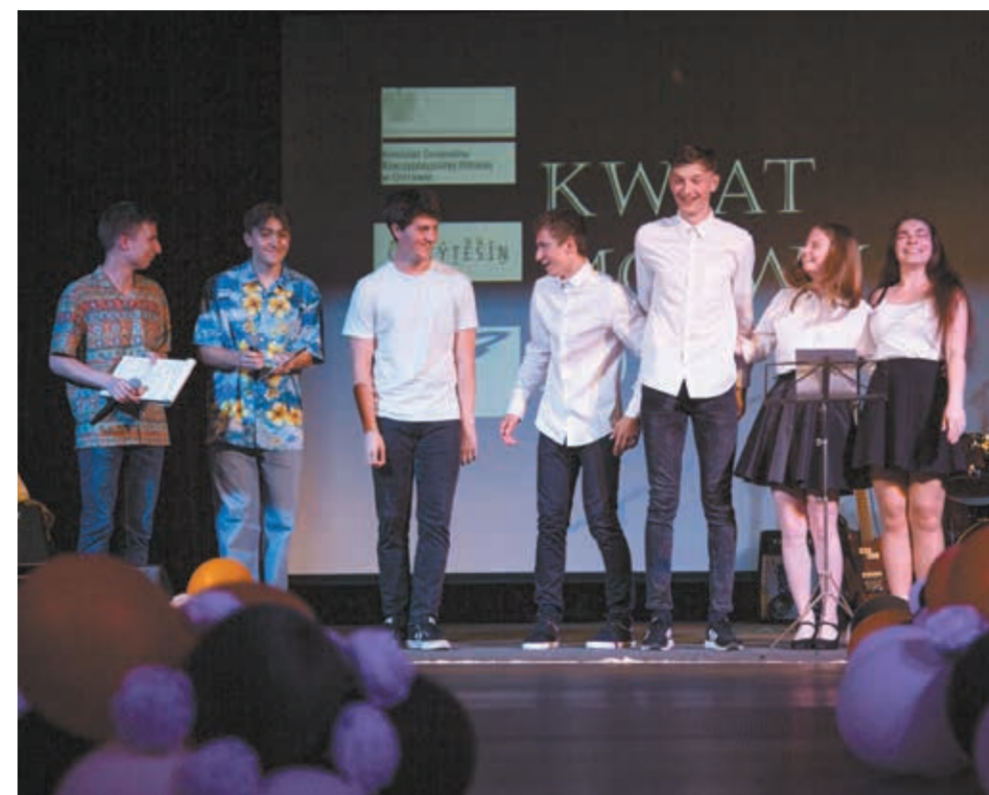
organizowaniu koncertów, wystaw, prelekcji i wielu imprez towarzyskich. Ma również własny chór mieszany, klub kobiet i klub seniora.

MK PZKO w Raju znalazło się nie tylko wśród nagrodzonych, ale samo zaproponowało trzy nominacje indywidualne. Wszystkie zostały przyjęte, w związku z czym osobiste odznaczenia otrzymało troje zasłużonych członków – Renata Siwek, która angażuje się w działalność koła już od pół wieku, Maria Śvecova, która od 45 lat śpiewa w chórze „Dźwięk”, oraz Eugeniusz Monczka, wiolelni

(sch)

Stroje jak z epoki. Gimnazjaliści potrafią!

Uczniowie Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie stanęli na wysokości zadania – organizując po dwóch latach przerwy charytatywny pokaz mody „Kwiat morwy” popisali się pomysłowością, talentem organizacyjnym, muzycznym i sporą dawką dobrego humoru przy prowadzeniu zabawy.

Łukasz Klimaniec

Tematem przewodnim tego rocznego pokazu była moda zmieniająca się na przestrzeni dekad XX wieku.

– Mamy szczęście, że tematem nie jest moda inspirowana XVIII wiekiem, bo stalibyśmy tu w peruce na rękawach żakietu i wzdłuż spódnicy. – Ale najtrudniejsze dla mnie były spodnie, bo niewiele w życiu ich szyłam. Spódniczki i sukienki są dosyć łatwe, ale spodnie trzeba jednak wyciąć, mieć odpowiedni krój, wzyć zamek błyskawiczny z klasy 3a przygotowała aż trzy kreacje z lat 40. Modelki ubrane w usztye przez nią stroje wyglądały nierzwykłym żywcem wyjęte z epoki.

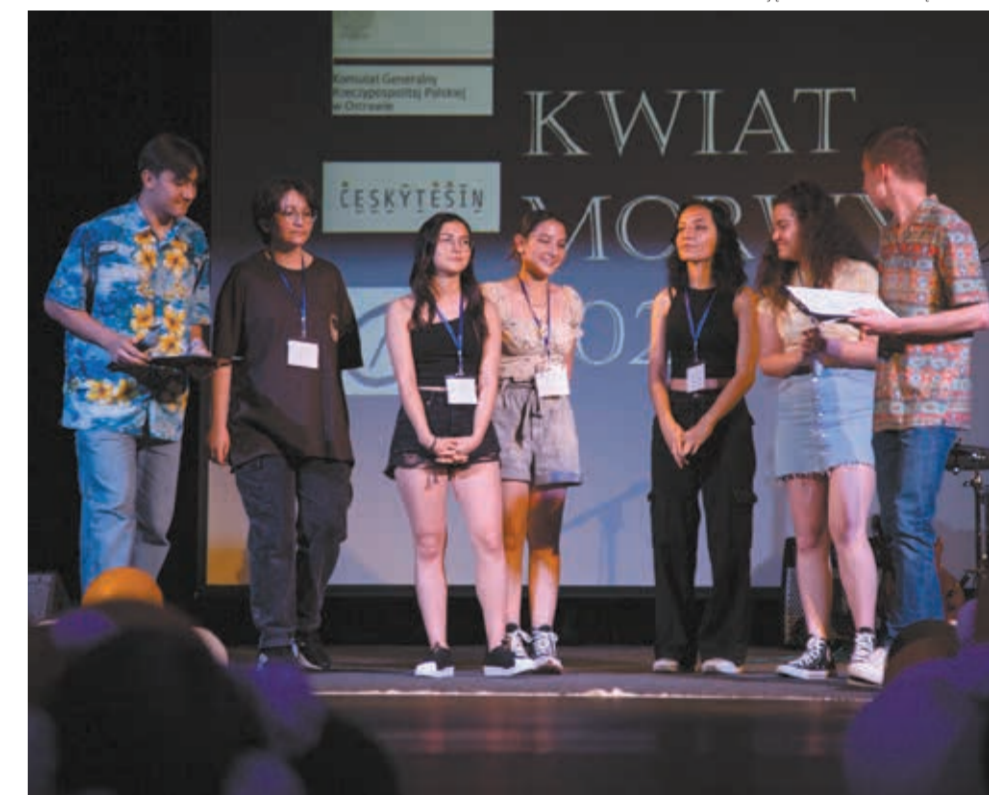
– Inspirowałam się zdjęciami z internetu. Oglądałam, jak wyglądały ubrania w latach 40. i próbowałam zrobić podobne rzeczy, ale troszkę je zmodernizowałam – mówiła. Materiał zamówiła przez internet i szyła samodzielnie. Głównie w weekendy, bo w ciągu tygodnia jest przecież szkoła i inne zajęcia. – To było czasochłonne, bo to wszystko było ręcznie przyszywane – mówiła wskazując na złote ćwieki naszyte na rękawach żakietu i wzdłuż spódnicy. – Ale najtrudniejsze dla mnie były spodnie, bo niewiele w życiu ich szyłam. Spódniczki i sukienki są dosyć łatwe, ale spodnie trzeba jednak wyciąć, mieć odpowiedni krój, wzyć zamek błyskawiczny z klasy 3a przygotowała aż trzy kreacje z lat 40. Modelki ubrane w usztye przez nią stroje wyglądały nierzwykłym żywcem wyjęte z epoki.

Kreacja odpowiadająca latom 70. została zlicytowana podczas wydarzenia i trafiła w ręce Marii Jarnot, dyrektorki szkoły. Przedmiotem licytacji był także wybrany przez publiczność jeden z koców, które zdobyły projektantki. Ta gustowna ozdoba powędrowała do nauczycielki Tatiany Kotuli.

Publiczność czwartkowego popołudnia bawiła się dobrze żywiołowo oklaskując gimnazjalnych wykonawców występujących na scenie. Poszczególne prezentacje ubiorów towarzyszyły utworom muzyczne wykonywane przez uczniów odpowiadające poszczególnym dekadom. Piosenki śpiewały Julia Macura, Barbara Janusz i Magdalena Wierzoń, a oprawę muzyczną zapewnił zespół Head in the Clouds. Publiczność usłyszała m.in. „Takię tango”

Zdjęcia: NORBERT DAŃKOWSKI

Budki Suflera oraz „To nie ja” Edyty Górniak.

Wydarzeniu na widowni przyglądała się Julia Polok-Szurman, która dziesięć lat temu wymyśliła ten charytatywny pokaz nadając mu nazwę „Kwiat morwy”.

– Wspominam to niesamowicie. Zawsze była to impreza, na którą czekałyśmy cały rok i jeszcze długo przed nią wymyślałyśmy z dziewczynami, co tu uszyć – mówiła. – To wstrząsające, że coś takiego przetrwało. Jestem pełna uznania dla modelek, projektantów, wykonawców i muzyków. Bardzo im dziękuję za to świetne popołudnie – mówiła o pokazie.

Wyjaśniła, że nazwa „Kwiat morwy” nawiązuje do drzewa morwy, z którego – dzięki motyloom nocnym, wadabnikom morwowym – uzyskuje się jedwab.

– Dla mnie zawsze jedwab był wyjątkowym materiałem, z którego bardzo chciałam projektować. A kwiat to symbol podarunku dla kogoś potrzebującego, bo cel pokazu miał mieć charytatywny charakter – wyjaśniła.

Przypomniała, że w gimnazjum pokaz mody organizował wcześniej Władysław Kubień. A kiedy pojawiła się akcja T-Mobile wspierająca ciekawe projekty młodzieży gimnazjalnej, wymyśliła, by zorganizować takie właśnie wydarzenie, z którego dochód byłby przeznaczony na cele charytatywne.

– Cieszę się, że tak się to rozwinęło. Nie ma mnie w gimnazjum już od dziesięciu lat, a ten pokaz nadal jest organizowany – powiedziała pomysłodawczyni „Kwiatu morwy”.

Różnorodna Noc Kościołów

Wejście na wieżę, zwiedzanie, kawa i ciasto pod dzwonami, koncerty organowe, występ chóru „Ad Dei Gloriam”, czytanie Komeńskiego, zabawy dla dzieci i wystawy – taka była piątkowa Noc Kościołów w Czeskim Cieszynie.

• W kościele katolickim wystąpił m.in. Polski Kameralny Chór Mieszany „Ad Dei Gloriam” pod dyktando Beaty Brzóska. ZDJĘCIA: SZYMON BRANDYS

Szymon Brandys

Na 50-metrową wieżę ewangelicko-augsburskiego kościoła Apostołów Piotra i Pawła w Czeskim Cieszynie na Niwach z 1932 roku wiodą 154 schody. Mógł je policzyć każdy, kto w ramach zwiedzania tej świątyni skorzystał z zaproszenia organizatorów. Po drodze, na piętrze pod trzema dzwonami (odlany w 1968 roku w Hucie Trzynieckiej), na zwiedzających czekała miła niespodzianka: kawiarenka MERCY

CAFÉ, w której Joanna Piętaś i Michał Gaura podawali gościom kawę i pyszne wypieki.

– Zainteresowanie jest spore, trafia do nas wielu ludzi nie tylko z innych Kościołów, ale też takich, którzy w normalnym trybie nie znaleźliby się u nas na nabożeństwie. Dziś mogą nas poznać i obejrzeć świątynię od fundamentów aż po dzwony – wyjaśniał „Głosowi” Marek Michnik, który oprowadził nas po wieży i kościele.

Parafianie przygotowali ponadto interaktywne gry i zabawy dla dzieci w kościele oraz na placu kościelnym, improwizacje organowe, a także słowno-muzyczny program z okazji 430. rocznicy urodzin

Jana Amosa Komeńskiego. Noc Kościołów na Niwach zakończył Wieczór Chwały z udziałem młodzieży ewangelickiej oraz projekcja filmu pt. „Jak letni śnieg” w reż. Lubomira Hlavsy, opowiadający o życiu czeskiego pedagoga, filozofa, reformatora i myśliciela protestanckiego.

Z kolei parafianie rzymskokatolickiego kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1894 roku piątkową Noc Kościołów rozpoczęli od koncertu scholi „CorAlle”. Następnie przed zwiedzającymi zaprezentował się Polski Kameralny Chór Mieszany „Ad Dei Gloriam” pod dyktando Beaty Brzóska z repertuarem sakralnym. Muzyczną

• Marek Michnik oprowadzał gości po wieży kościoła ewangelickiego na Niwach.

2001

– w tym roku po raz pierwszy została zorganizowana w Niemczech Noc Kościołów. Do Czech wydarzenie dotarło z Austrii. Po raz pierwszy zorganizowano go tutaj w 2009 roku.

część wieczoru uzupełniły koncerty organowe w wykonaniu parafialnych organistów: Martina Seiberta, Petry Pietrzykowej i Jana Olšara, a całość zakończyło spotkanie w duchu Taizé ze śpiewami i modlitwą. Dodatkową atrakcją była możliwość obejrzenia zakamarków zakrystii i chóru, wystawy szat i naczyń liturgicznych, a także wielkoformatowych zdjęć stowarzyszenia Člověk a Víra. – Zawsze się staram, by te fotografie znalazły się w programie. Jest to stowarzyszenie 150 fotografów, którzy wykonują zdjęcia podczas różnych wydarzeń we wszystkich diecezjach w Czechach, a ta ekspozycja wędruje po kraju przez cały rok – tłumaczył

Martin Podžorný, parafialny koordynator Nocy Kościołów.

– Myślę, że to dzisiejsze wydarzenie, to świetna okazja do spotkania, wymiany myśli, a także zobaczenia naszych największych skarbów, czyli relikwii św. Melchiora Grodeckiego i św. Matki Teresy z Kalkuty – dodał.

W Czeskim Cieszynie do obchodów tegorocznej edycji Nocy Kościołów włączyły się ponadto Zbór Ewangelickiego Kościoła Czeskobraterskiego Augsburgskiego Wyznania w Czeskim Cieszynie mieszkający w dzielnicy Rozwój, Zbór Adwentystów Dnia Siódmego oraz dom zborowy Kościoła Braterskiego.

Kosiarze na start!

W jednej nazwie mieszkający Bukowca posiadają dwie ważne dla historii koła postacie – Józefa Wojtyłę, budowniczego Domu PZKO, sprawującego funkcję prezesa przez 23 lata, oraz jego sekretarza i nauczyciela szkoły w Piosku, Karola Skupienia. Ponadto łąka znajdująca się pomiędzy kościołem a siedzibą pezetkaowców nasuwa też skojarzenia z polskim papieżem, Karolem Wojtyłą. – Pamiętamy o Janie Pawle II. Organizujemy regularne spotkania dzieci i młodzieży w każdy drugi piątek w miesiącu, które kończą się mszą świętą – wyjaśnia Bogdan Czepczor, prezes koła PZKO w Bukowcu. Także to sobotnie spotkanie zakończyło się o godz. 19.30 mszą odprawioną przez ks. Dobromiła, który przed przeniesieniem na Słowację, służył właśnie w bukowieckiej świątyni.

Przed Domem PZKO z kosami pojawili się mężczyźni, natomiast kobiety miały za zadanie przynieść grabie. Ochotnicy zabrali się najpierw za koszenie trawy wokół budynku.

Dobrze jest się spotkać w PZKO, czy to z kosą czy bez

Bogdan Sikora,

jeden z uczestników sobotniego koszenia

– Dobrze jest się kosić, dziś już wcześniej wykosiłem traktorem hektar swojego pola – mówił Bogdan Sikora, którego prawidłowego koszenia nauczyli ojciec i dziadek. – Dobrze jest się spotkać w PZKO, czy to z kosą czy bez. To cieszy, że ludzie cały czas mają w sercu polskość i chcą być razem – dodaje.

A jakiej długości pas łąki można wykosić kosą w ciągu 30 sekund? Wśród śmiałków, którzy sprawdzali swoje umiejętności oraz szybkość, znaleźli się także senator Jerzy Cieniela i wójt Monika Czepczorowa. – Senator to też człowiek. Jestem górale i koszę od dziecka, to nie niezwykłe – mówił „Głosowi” polityk.

Za kosę chwycił też Roman Ligocki, który dopiero przed dwoma laty nauczył się kosić. – Mamy podobne nawozy u nas w Kocobędzu. Intensywnie trenowałem i myślę, że teraz godnie reprezentowałem naszą gminę – stwierdził, chwytając za grabie, bowiem skoszoną trawę na łące trzeba było też pograbieć w pół minuty. – Musimy sobie przypominać to, jak żyli nasi przodkowie, bo kto nie pamięta historii, będzie potem robił błędy w przyszłości – dodał.

Po pracy w polu należy się odpowiedni posiłek. W okresie zielonoświątkowym innego menu jak jajecznicza rzecz jasna być nie może

• Za kosę chwycił też senator Jerzy Cieniela. Fot. SZYMON BRANDYS.

– uczestnicy imprezy otrzymali więc pajdy chleba z sową jej porcją.

W spotkaniu nie zabrakło dzieci i młodzieży. Bukowieckie koło stara się bowiem przyciągać młodszych członków. – Restartowaliśmy rok temu Klub Młodych. Zawsze staramy się coś dla nich robić. Albo śpimy w PZKO, albo też jeżdżymy na górach z zaprzęgiem czy też puszczamy latawcę – wyjaśnia Czepczor, który tym razem przygotował dla

młodszych uczestników wykład o roślinach leczniczych i trujących.

Pezetkaowcy planują też remont pomieszczenia, tzw. dziupli dla Klubu Młodych. Chcą to zrobić m.in. przy pomocy środków z Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Dodatkową atrakcją i przedłużeniem sobotniego spotkania był koncert słowackiej grupy rockowej Demod zorganizowany na życzenie mieszkańców Bukowca przez Urząd Gminy. (szb)

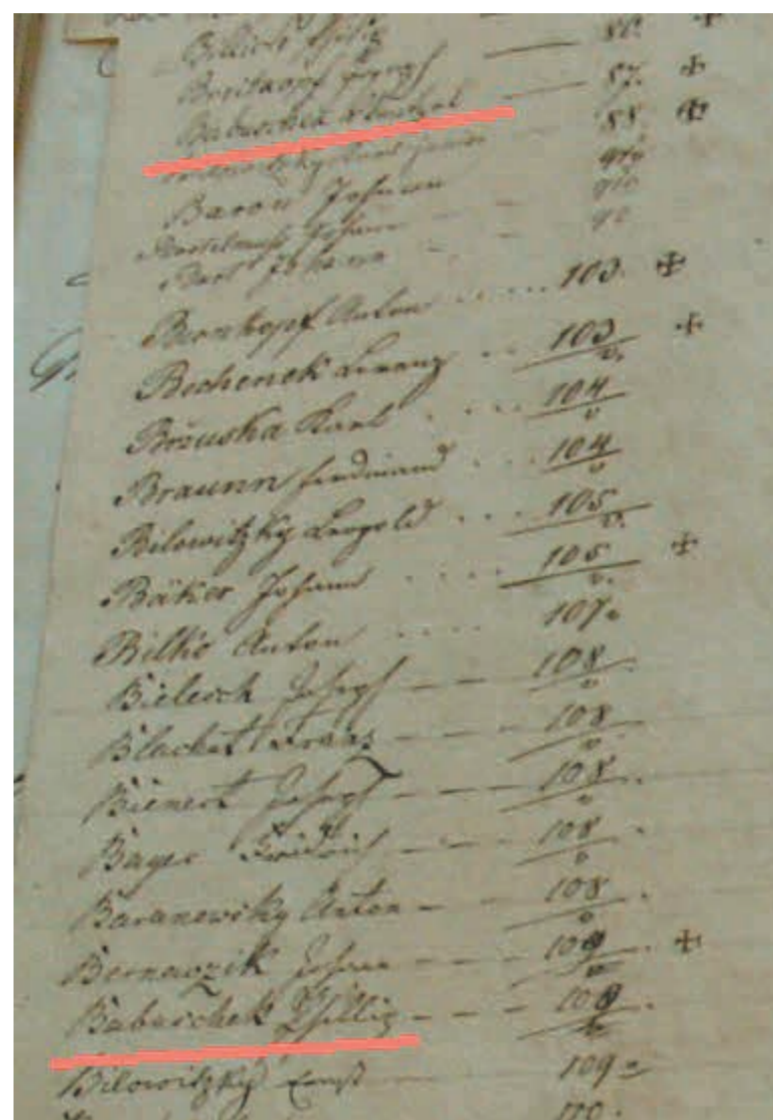
NASZE RODY /119/

Michael Morys-Twarowski

Babuszkowie

Historia cieszyńskiej linii rodu Babuszków zaczyna się na początku XIX wieku.

• Indeks księgi przyjęć do prawa miejskiego Cieszyń; podkreśleni Wacław i Filip Babuszkowie. Źródło: Archiwum Państwowe w Katowicach Oddział w Cieszynie.

Najstarszy poświęcony im wpis w cieszyńskich metrykach, jaki znalazłem, pochodzi z 18

października 1814 roku. Tego dnia Wacław Babuszek, 25-letni sukiennik, zmarł 11 czerwca 1870 roku. Był dwukrotnie żonaty. W 1831 roku poślubił Franciszkę Wczelkę(?), a po jej śmierci 7 lipca 1844 roku ożenił się z Magdaleną Kulą, pochodzącą z Koniakowa (obecnie w granicach Czeskiego Cieszyńa).

Krewnym Wacława, przypuszczalnie bratem, był Filip Babuszek, również sukiennik, który brał ślub w 1831 roku (Wacław później trzymał do chrztu dzieci Filipa).

W księgach metrykalnych nie zapisano, skąd pochodzili Wacław i Filip Babuszkowie. Prawdopodobnie rozwiązanie zagadki kryją księgi przyjęć do prawa miejskiego Cieszyńa, zachowane od 1765 roku (księga za lata 1624-1765 zaginęła już po II wojnie światowej). Księgi te przechowywane są w Archiwum

Państwowym w Cieszynie i w indeksie rzeczywistości pojawiają się obaj sukiennicy z rodu Babuszków. Pozostaje tylko sprawdzić.

Dzieci sukiennika

Joanna i Antonia, córki Filipa, Filip Babuszek, cieszyński sukiennik, zmarł 11 czerwca 1870 roku. Był dwukrotnie żonaty. W 1831 roku poślubił Franciszkę Wczelkę(?), a po jej śmierci 7 lipca 1844 roku ożenił się z Magdaleną Kulą, pochodzącą z Koniakowa (obecnie w granicach Czeskiego Cieszyńa).

Z pierwszego małżeństwa Filipa pochodzili: Joanna (ur. 1835), Antonia, Franciszka Maria (ur. 1839), Jan Karol (ur. 1841) i Karol Ambroży (ur. 1842), z drugiego: Karolina Magdalena (ur. 1845), Maria Magdalena (ur. 1847) i Wacław (1855-1908).

będzie obchodzone 20 czerwca. – Nie byłoby tej wielkości i postępu w II Rzeczypospolitej, gdyby nie było możliwości, które dawał Górny Śląsk i jego zasoby oraz wielcy patrioci, którzy dla Polski pracowali – mówił prezydent podczas

Skąd to nazwisko?

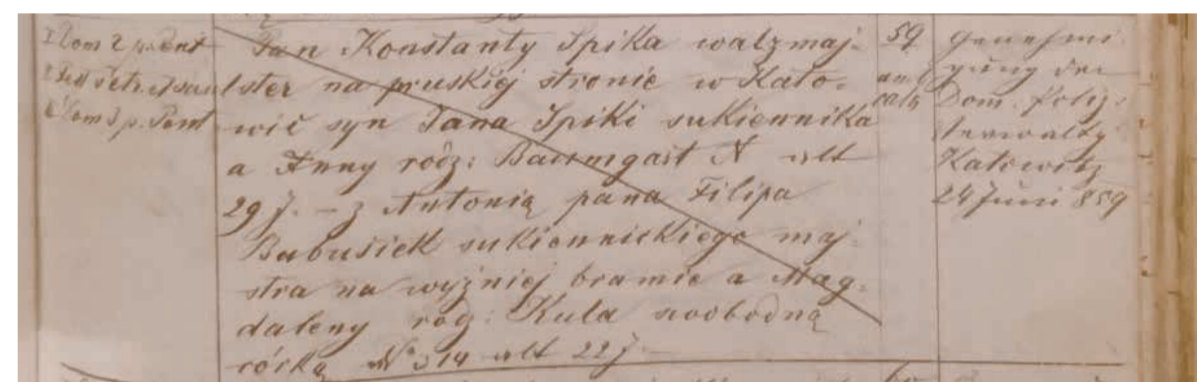
Nazwisko Babuszek językoznawcy wywodzą od słowa „babusia” (zdrobniale babcia).

Skąd ten ród?

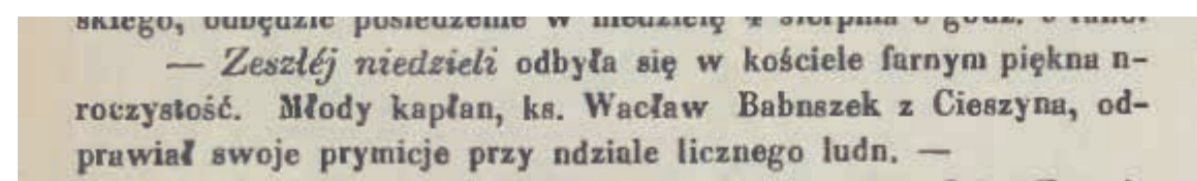
Według bazy Geneteka, w pierwszej połowie XIX wieku rodzina o nazwisku Babuszek mieszkała na terenie parafii w Zbrosławicach (obecnie powiat tarnogórski, województwo śląskie). Może tam prowadzą korzenie cieszyńskich Babuszków?

Gdzie doczytać?

- „Ostschlesische Porträts. T.1” red. Karl Walter Neumann, Berlin 1991, s. 40-41 (biogram Wacława Babuszka).
- Babuszek – genealogia, <http://przodkowiecieszyna.blogspot.com/2021/08/babuszek-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

• Zapowiedź ślubu Konstantego Spiki i Antonii Babuszek z 1859 roku Źródło: parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie.

• Notka w „Gwiazdce Cieszyńskiej” z 1878 roku o mszy prymicyjnej księdza Wacława Babuszka. Źródło: Śląska Biblioteka Cyfrowa.

Ksiądz Wacław

Najśmieszniejszym przedstawicielem cieszyńskiej linii Babuszków był Wacław (1855-1908). Po maturze zdanej w gimnazjum w Cieszynie w 1874 roku (niemieckim, bo innego w tym czasie nie było) studiował teologię w Ołomuńcu. Kształcił mógł się dzięki stypendium Towarzystwa Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego – widać po śmierci ojca rodzina Babuszków nie była szczególnie majątna. W latach 1877-1878 był „zawia dowcą” tzw. Biblioteki Polskich Teologów Wrocławskich w Ołomuńcu.

Po przyjęciu święceń kapłańskich wrócił do Cieszyńa. Był wikarym, a od 1889 roku przełożonym konwiktu Ceselesty. Jak pisano we wspomnieniu pośmiertnym na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej”, „był bardzo lubiany wśród licznych grona

swych uczniów, których gorącym przyjacielem i opiekunem był zawsze”. Aktywny na niwie społecznej, w 1881 roku zapisał się do Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra w Cieszynie, składał się między innymi na pomnik Pawła Stalmacha.

Zebrzydowice i Stare Miasto koło Frysztatu

Bez dokładniejszych badań genealogicznych nie da się stwierdzić, czy cieszyńscy Babuszkowie byli spokrewnieni z Babuszkami, którzy w drugiej połowie XIX wieku żyli w Zebrzydowicach. W tej miejscowości mieszkał chałupnik Franciszek, żonaty z Marią Kondziolką (Kądziolką). Ich syn, Ludwik (ur. 1861), był górnikiem i właścicielem gruntu chałupniczego w Starym Mieście koło Frysztatu.

Nowe święto w Polsce

Prezzydent RP Andrzej Duda podpisał we wtorek w Katowicach ustawę o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich. Po raz pierwszy takie święto upamiętniające uczestników powstań śląskich

uroczystości w siedzibie Akademii Muzycznej w Katowicach, gdzie swoją siedzibę miał Sejm Śląski. Uchwalenie ustawy to efekt apelu, z którym do prezydenta RP zwrócił się przedstawiciel władz regionalnych ze Śląska i Opolszczyzny,

„o to, by ustanowić dzień, który będzie upamiętnieniem powstań śląskich i oddaniem hołdu wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że przed 100 laty Śląsk w swej części (część Górny Śląsk) wrócił do macierzy”. Ustawa upamiętnia

uczestników powstań śląskich oraz wydarzenie, które miało miejsce 20 czerwca 1922 roku, kiedy to wojska polskie zostały przywitane na Śląsku entuzjastycznie przez mieszkańców Śląska.

(szb)

WEEKENDOWY SERWIS PIŁKARSKI

Jeszcze tydzień i będzie po wszystkim. Również w niższych klasach piłkarskich sezon dobiega końca. Można więc zamawiać wakacje „last minute”, urlopy coraz bliżej. Na kolejkę przed końcem awans do szóstej ligi fetują piłkarze Suchej Górnjej. Tam zabawa już trwa na całego.

• Czwartoligowe rezerwy Karwiny mogą podsumowywać sezon. Był on na pewno poniżej oczekiwań. Fot. mfk-karwina

Janusz Bittmar

DYWIZJA F

FK BOSPOR

BOGUMIN – MFK

HAWIERZÓW 2:1

Do przerywy: 0:1. Bramki: 77. Palej, 85. Padych – 14. Wojnar.

Bogumin: Kodeś – Malysz (61. Padych), Fr. Hanus (61. Stošek), Halaška (61. Bloksch), Sporysz, Kubík, Kodeś, Palej, Mały (80. Kvapil), Václaviček, Strojek.

Hawierzów: Majerczyk – Kocemba, Michalek, Heller, Ciku (91. Bajzath), Malcharek, Mensah, Mira (61. Streit), L. Skoupý, Wojnar, Pođešva.

W derbach ze zwycięstwa radawali się piłkarze Bosporu Bogumin. Wygrana z Indianami na nie się jednak zdała w kontekście walki o pierwsze miejsce w tabeli, boguminiacy na kolejkę przed końcem sezonu wiedzą, że zakończą go na drugim lub trzecim miejscu. O wszystkim zdecydował remis lidera z Frydlantu nad Ostrawicą na boisku Bilowca (1:1). Gospodarze gonili w derbach stratę, do przerywy przegrywali bowiem 0:1 po jednym będzie obrony wynikającym z braku asekuracji. W końcu jednak imponująca wiosenna seria Bosporu

została podtrzymana, a podopieczni trenera Martina Špički po bramkach Paleja i Padycha przechylili szalę spotkania na swoją korzyść. Koniec szansy na awans do trzeciej ligi to paradoksalnie ulga dla włodarzy klubu, którzy udział w rozgrywkach MŠLF musieliby rozpatrywać przez pryzmat dużo wyższych kosztów finansowych.

FRENSZTAT p.

RADHOSZCZEM – DZIEĆMOROWICE

8:0

Do przerywy: 4:0. Bramki: 5., 10., 52. i 82. Klimpar, 12. Buchlovský, 30. Dudek, 75. Halda, 89. Žitník. **Dziećmorowice:** Rozsypal – Edr (74. Balhar), Vančo, K. Skoupý, Motyčka, Stanojković, Valoch (67. Trombik), Ptáček, Sedlák (32. Kula), Řapek, Stawicki.

Zespół Dziećmorowice zafundował sobie wycieczkę pod Radhoszcz, zakończoną bólem głowy. Kolejnym w tym sezonie, warto dodać. Na migrenę wynikającą z braku zgrania, w wielu przypadkach nawet braku chęci do gry, nie ma idealnego lekarstwa. Już pewne, że z dywizyjnej grupy F spadną ostatnie w tabeli Herzmanice, ale wiele wskazuje na to, że wraz z ostrawską drużyną do Mistrzostw Województwa runą też piłkarze

Dziećmorowice. – Trzeba się będzie zastanowić, co dalej. Sytuacja nie wygląda zbyt optymistycznie – powiedział „Głosowi” Vít Raszyk, trener Dziećmorowice.

OPAWA B – MFK KARWINA B 4:0

Do przerywy: 2:0. Bramki: 25. Šeba, 37. Koschatzky, 88. Bystřičan, 90. Mičola. **Karwina B:** Lubik – Šilák, Věčerek, Hrušovský, Hejda (80. Šimurda) – Buzek, Jurga – Kocián, Wdovik, Klváček (46. Volný) – Brzóska.

Dla rezerw Karwiny mecz w Wielkich Hoszticach, gdzie gościnnie występuje Opawa B, był zarazem pożegnaniem z całym dywizyjnym sezonem 2021/2022. W tabeli podopiecznych trenera Marka Bielana może wyprzedzić szósty na chwilę obecną Rymarzew, jak również ósme rezerwy Opawy. O wszystkim zadecyduje mocno okrojona ostatnia kolejka sezonu. Nad Olzą zapanował po weekendzie podwójny niedosyt: wynikający z przegranej z młodymi rówieśnikami z Opawy, jak też krajobrazu w tabeli. – Zagraлиśmy pechowe spotkanie, przerwy praktycznie nie schodziły spod pola karnego Opawy. W końcówce pierwszej połowy w dodatku zmarnowaliśmy karnego – skomentował spotkanie trener Karwiny B, Marek Bielan. Solą fut-

• Zwycięska drużyna IB klasy – gr. C, KS Sucha Górna. Fot. ARC górnosuskiego klubu

W Suchej Górnjej świętują awans

Piłkarze Suchej Górnjej nie pozostawili nic przypadkowi. Po wyjazdowym zwycięstwie 3:1 z Interem Piotrowice świętują powrót do IA klasy – grupy B, czyli szóstej ligi. W tym sezonie zespół Suchej Górnjej nie miał sobie równych. Bilans drużyny robi wrażenie: zero porażek, 20 zwycięstw, trzy remisy. Tak efektywnego stanu rzeczy raczej nie zmieni ostatnia kolejka sezonu, w której piłkarze Suchej Górnjej zmierzą się w najbliższą sobotę o godz. 17.00 u siebie z Oldrzychowicami. – Nastawiamy się na domowe świętowanie. To był piękny sezon – stwierdził Zdeněk Menoušek, drugi trener KS Sucha Górna, były znany piłkarz takich klubów, jak FC Witkowice, LeRK Brno, a w naszym regionie m.in. Banika Olbrachcice.

boli są jednak gole, a nie wrażenia artystyczne, o czym przekonali się goście również w drugiej połowie.

W pozostałych meczach 2:0. kolejkę: Polanka – Witkowice 1:0, Bilowec – Frydlant n Ostrawicą 1:1, Herzmanice – Nowy Jiczyn 1:3, Rymarzew – Bruntal 0:2. **Lokaty:** 1. Frydlant n. O. 53, 2. Bogumin 49, 3. Polanka 49, 4. S. Karwina B 41, 11. Hawierzów 29, 13. Dziećmorowice 13, 14. Herzmanice 8 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA Slavia Orłowa – Lokomotywa Piotrowice 2:0 (Zach, Kadliček), Czeski Cieszyn – Brusperk 1:1 (Byrtus – Vrána), Petřvald na Morawach – Datynie Dolne 5:1 (dla gości: Cileček), Haj – Koberzyce 0:4, Pusta Polom – Břidlična 4:0, Czeladna – Karniów 1:0, Hlubina – Oldrzychów 7:1. **Lokaty:** 1. Karniów 69, 2. Koberzyce 49, 3. Břidlična 48, 4. S. Sl. Orłowa 47, 11. Cz. Cieszyn 32, 13. Datynie Dolne 25, 14. L. Piotrowice 17 pkt.

IA KLASA – gr. B

Banik Olbrachcice – Šmilowice 3:0 (Hovůrka, Izaisáš, Michejda), Bystrzyca – Libhošť 2:2 (Buryan, Marosz – Hajník, Velart), Stonawa – Wracimów B 0:4, Jablonków – Rzepiszcz 1:4 (dla gosp.: Puczo), Stare Miasto – Dobra 4:0, Luczina – Jistebník 0:2. **Lokaty:** 1. Rze-

piszcze 57, 2. Wracimów B 50, 3. Olbrachcice 43, 4. Stonawa 41, 5. Bystrzyca 32, 10. Šmilowice 26, 12. Jablonków 23, 13. Dobra 7 pkt.

IB KLASA – gr. C

Inter Piotrowice – Sucha Górna 1:3 (Horák – Kux, Janovský, Kotula), Raszkowice – Wierzniowice 5:0, Gnojník – Pietwałd 2:2 (Zabelka, Bolek – Novotný, Knor), Oldrzychowice – Sedlitz 2:1, Starzicz – Baszka 2:3. **Lokaty:** 1. Sucha Górna 63 (awans), 2. Raszkowice 60, 3. Wędrynia 51 pkt.

MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO

Banik Rychwałd – Hawierzów B 9:4, Slavoj Pietwałd – Lokomotywa Łąki 1:5, Dąbrowa – Sn Hawierzów 1:3, G. Błędowice – Żuków Górny 0:2, F. Orłowa – Cierlicko 16:0. **Lokaty:** 1. F. Orłowa 55, 2. Żuków Górny 45, 3. S. Pietwałd 35 pkt.

MISTRZOSTWA POWIATU FRYDEK-MISTEK

Nawsie – Janowice 2:1, Gródek – Piosek 2:1, Bukowice – Toszonowice 5:1, Niebory – Metyłowice 6:0, Šmilowice B – Wojkowice 0:3, Pržno – Noszowice 5:2, Hukwałdy – Chlebowice 8:1. **Lokaty:** 1. Palko-Stare Miasto – Dobra 4:0, Luczina – Jistebník 0:2. **Lokaty:** 1. Rze-

Dla większości fanów nie ma znaczenia, ile Lewandowski strzelił goli. Nigdy tu w Bayernie nie będzie tak wielki jak Thomas Mueller czy nawet Franck Ribery

Uli Hesse,
niemiecki dziennikarz

Michał Frydrych – z Białej Gwiazdy do Banika

Po siedmiu latach sportowej tułaczki wrócił do Banika Ostrawa stoper Michał Frydrych. 32-letni piłkarz, który przez dwa ostatnie sezony występował w barwach Wisły Kraków, podpisał z macierzystym klubem trzyletni kontrakt. To pierwsza (i nie ostatnia) jaskółka w zespole trenera Pavla Vrby. Nowy szkoleniowiec Ostrawy nie ukrywa swoich dużych ambicji w kontekście zbliżającego się sezonu 2022/2023. Vrba z Banikiem chciałby bić się w nowym sezonie Fortuna Ligi o najwyższe laury.

Janusz Bittmar

Frydrych znalazł się na celowniku włodarzy Banika niejako automatycznie. – To nasz wychowanek. Śledziliśmy jego grę w barwach Wisły Kraków, a po spadku tego klubu z polskiej ekstraklasy od razu zaproponowaliśmy mu kontrakt w Baniku. Teraz wszystko zostało pozapinane na ostatni guzik – stwierdził Alois Grussmann, dyrektor sportowy ostrawskiego klubu.

W barwach Wisły Kraków piłkarz pochodzący z Hustopečůw nad Bečwą rozegrał w sumie 55 spotkań ligowych, strzelając siedem bramek. Frydrych zaliczył bardzo udany premierowy sezon w zespole Białej Gwiazdy, znacznie słabiej spisywał się jednak w drugim roku spędzonym w Krakowie. Zresztą cała drużyna Białej Gwiazdy nie tak wyobrażała sobie sezon 2021/2022. Dla doświadczonych środkowego obrońcy pełniącego w Wiśle Kraków rolę kapitana drużyny, powrót do klubu, w którym stawał pierwsze poważne kroki, i z którego w 2015 roku trafił do Slavii Praga, jest zbawieniem.

– Cieszę się, że znów zagram dla ostrawskich fanów. Banik to pre-

• Michał Frydrych, jeszcze w barwach Wisły Kraków. Fot. ARC klubu Wisła Kraków

stiżowa marka, zresztą włodarze klubu mają ambitne plany, a ja chciałbym być ich częścią składową – zaznaczył Frydrych.

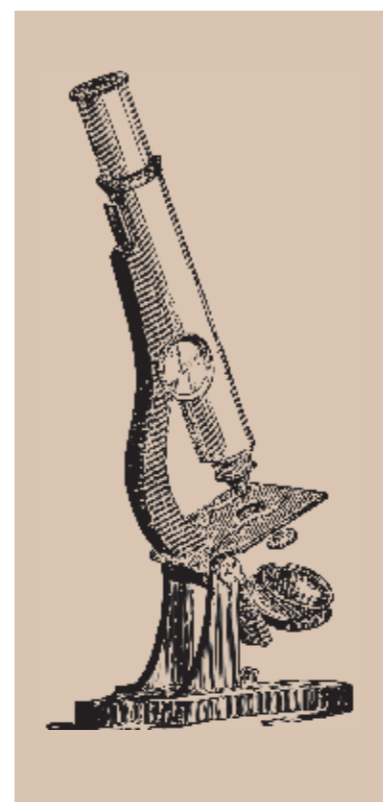
Banik Ostrawa, który poprzedni sezon Fortuna Ligi zakończył na piątym miejscu w tabeli, po zdobyciu trenera Pavla Vrby deklaruje chęć walki o mistrzowski tytuł. A do

tego potrzebni są klasowi piłkarze. W najbliższych dniach możemy się więc spodziewać kolejnych nowinek w kadry. Na pewno jednak do Banika nie trafi brazylijski obrońca Eduardo Santos, znany z dobrych występów w Karwinie i Pilźnie. Sanbcu trenera Pavla Vrby deklaruje chęć walki o mistrzowski tytuł. A do

124

spotkania w barwach Banika Ostrava zanotował stoper Michał Frydrych. Debiut w ostrawskim klubie zaliczył w 2010 roku pod wodzą szkoleniowca Miroslava Koubka.

RETROSKOP

Jana Novotná (1968-2017), znakomita czeska tenisistka, triumfatorka wielkoszlemowego turnieju na kortach w Wimbledonie w grze pojedynczej (1998), w sumie czterokrotna finalistka tego turnieju, była bohaterką poprzedniego pytania w naszej retro-zabawie. Ubiegłotygodniowa, 104. odsłona Retroskopu, znalazła się w strefie lotnej premii, a to oznacza, że do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportissimo. Tym razem szczęście uśmiechnęło się do **Dany Čmiel**. Gratulujemy!

Przypominamy zarazem zasady tej zabawy. Raz na miesiąc można zdobyć wspomniany voucher, trzeba jednak udzielić prawidłowej odpowiedzi na pytanie, a dokładnie to rozszyfrować postać na archiwalnym zdjęciu. W pytaniu zazwyczaj przytaczamy wskazówki w celu łatwiejszego odgadnięcia. Po

Fot. ARC

tenisowej przygodzie pora na zmianę dyscypliny. Witajcie w basenie.

PYTANIE NR 105

Nie tylko Otylia Jędrzejczak potrafiła zahipnotyzować polskich fanów pływania. Nasza bohaterka wprawdzie nigdy nie zdobyła medalu na igrzyskach olimpijskich, ale w swoim dorobku posiada trzy srebrne i dwa brązowe kruszce z mistrzostw świata (basen 25 m) oraz srebro i trzy brązy z pływackich czempionatów Starego Kontynentu. W swoim sportowym CV posiada też jednak

jeden niechlubny zapis: w 1993 roku została ukarana dwumiesięczną dyskwalifikacją za stosowanie niedozwolonego środka dopingującego. Zarząd PZP przedłużył karę do dwóch lat, ale ostatecznie dyskwalifikację zawieszono po osiemnastu miesiącach. Największe sukcesy sportowe pływaczka na zdjęciu zdobyła już po powrocie do rywalizacji po zawieszeniu dyskwalifikacji.

Na odpowiedzi czekamy do najbliższej niedzieli pod adresem e-mailowym: bittmar@glos.live. (jb)

Marek Grycz: Zdrowie najważniejsze

Fot. ARC

Rekordowa liczba biegaczy stanęła na starcie niedzielnego charytatywnego biegu „Tešínská osmička” (Cieszyńska ósemka). 4. edycja zawodów, w których nie wynik, a udział jest najważniejszy, ruszyła spod gmachu Szpitala na Podlesiu w Trzyciu (należącego do spółki Agel, inicjatora i pomyślnego biegacza), meta znajdowała się zaś w Parku Adama Sikory w Czeskim Cieszynie. W sumie zawodnicy mieli do pokonania dystans 8,5 kilometrów.

W gronie 300 biegaczy z kozyrzystej strony pokazali się m.in. Zaolziacy. Zwyciężył jeden z ambasadorów biegu, reprezentant RC w pięcioboju nowoczesnym Marek Grycz (na zdjęciu), dla którego był to świetny trening w ramach jednej ze swoich konkurencji. Grycz linię mety przeciął w czasie 29:50, wyprzedzając Petra Martynka (31:40) i Ondřeja Blahe (32:23).

– To był bieg w szczytnym celu. W takich chwilach zawsze zdaję sobie sprawę z tego, że nie rekordy, a zdrowie jest w życiu najważniejsze – powiedział „Głosowi” Grycz, który służył się do startu w Pucharze Świata w Ankarze. – Ten bieg potraktowałem więc treningowo, ale nie ukrywam, mam frajdę również ze zwycięstwa.

W elitarniej „10” uplasowała się tylko jedna kobieta – Jolanta Byrtus z czasem 33:37 zajęła ósmą lokatę. Tuż za nią do mety dotarli inni znani zaolziacy biegacze – na 9. miejscu Andrzej Wacławik (34:22), na 10. Roman Słowiczek (34:53).

Dochód z imprezy trafi na ręce rodzin opiekujących się ciężko chorymi dziećmi. W tym roku pieniądze z opłaty startowej otrzymają rodziny Nelinki z Karwiny, Pavlinky z Dziećmorowice oraz Klárki z Trzyciu. Honorowym uczestnikiem tegorocznego biegu był m.in. Lukáš Krpálek, dwukrotny złoty medalista igrzysk olimpijskich w judo. – Może nie wyglądam na biegacza, ale ruch to podstawa również w moim sporcie, czyli w judo – stwierdził na mecie Krpálek. Reprezentant RC w judo dotarł do mety na 72. miejscu (41:10).

– Zaskoczyło mnie, że również na trasie z Trzyciu do Czeskiego Cieszyna nie zabrakło wielu fanów gorąco dopingujących nas biegaczy. Taka atmosfera potrafi uskrzydlić – zaznaczył.

Wśród gości pojawili się też byli reprezentant RC w tenisie stołowym Petr Korbek oraz hokeiści ekstraklasy Trzyciu. (jb)

Jak chronić owce przed wilkiem?

Hodowcy owiec lub kóz z terenu województwa morawsko-śląskiego mogą starać się o dofinansowanie na rzecz ochrony swojego stada przed... wilkiem. Taką formę wsparcia na 2022 rok ogłosiło właśnie województwo morawsko-śląskie. Program przewiduje dotację (90 procent) na działania prewencyjne w zakresie ochrony owiec i kóz przed drapieżnikami, kupno psa pasterskiego z rodowodem, a także zakup i montaż elektrycznego ogrodzenia (przenośnego koszora). Dla hodowców z regionu zainteresowanych wsparciem z takiego programu i złożeniem wniosku o dotację przewidziano specjalne spotkanie w Bystrzycy we wtorek 21 czerwca o 16.00 w budynku MUZ-IC. Organizują je Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego, Jabłonkowska Lokalna Grupa Działania oraz ORP Trzynieć i OPR Jabłonków. W trakcie spotkania zostaną wyjaśnione warunki programu, specyfikacje kosztów kwalifikowanych, procedury rozpatrywania wniosków i finansowania działań projektowych. Wnioski będzie można składać od 1 do 18 lipca.

(kdm)

Reger prywatnie i służbowo

Tadeusz Reger (1872-1938), mimo iż nie pochodził ze Śląska Cieszyńskiego, związał się z tym regionem na niemalże pół wieku. Niegdyś doskonale znany, jednocześnie poważany jak i budzący kontrowersje, zdaje się być dla współczesnych cieszyńskich postacią zapomnianą, a przecież począwszy od 1894 r. szerzył idee socjal-demokratyczne wśród robotników Śląska Cieszyńskiego, stworzył szerokie zaplecze partyjne redagując pierwsze na tym terenie czasopismo robotnicze „Równość”, a następnie „Robotnika Śląskiego”, zaangażowany był w najbardziej znaczące kwestie robotnicze tj. równouprawnienie polityczne, poprawę bytu socjalnego, robotniczą edukację.

Jako żarliwy patriota działał na rzecz uświadomienia narodowego mas robotniczych na Śląsku Cieszyńskim. Reger był jedną z tych postaci ruchu socjalistycznego, dzięki którym robotnicy Śląska Cieszyńskiego poczuli się związani z polskością.

Wystawę zorganizowano w oparciu o zgromadzoną w Książnicy Cieszyńskiej Bibliotekę Tadeusza

● Tadeusz Reger (ur.12 kwietnia 1872 w Nowym Jorku – zm. 15 października 1938 w Bystrzej Śląskiej). Polityk, społecznik, publicysta. Fot. Muzeum Śląska Cieszyńskiego

Regera. Zbiór podzielony został na księgozbiór oraz materiały archiwalne, zwane Tekami Regera. Księgozbiór liczy w sumie 7000 woluminów i obejmuje głównie dzieła z zakresu historii, prawa, socjologii, przyrody oraz silesiaca. Materiały archiwalne z kolei liczą ogółem

5500 jednostek ewidencyjnych, które to związane są bezpośrednio z osobą Tadeusza Regera, bądź też z osobami lub instytucjami z którymi współdziałał. W ramach trzeciej części projektu „Digitalizacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego”, w 2015 r. zeskanowano 5563

jednostki wchodzące w skład spuścizny Tadeusza Regera, których skany oraz opisy katalogowe znajdują się w profilu Książnicy Cieszyńskiej na stronie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Celem wystawy jest przypomnienie sylwetki Tadeusza Regera, postaci istotnej z punktu widzenia tutejszego ruchu socjalistycznego i narodowego przez pryzmat obiektów reprezentatywnych dla całości spuścizny oraz księgozbioru. Działalność Tadeusza Regera ujęta została w kilkanaście wątków tematycznych, które ilustrują główne obszary jego działań. Tadeusz Reger został przedstawiony zatem jako działacz socjalistyczny, narodowy, kulturalno-oświatowy, a także legionista, parlamentarzysta, publicysta oraz redaktor.

Tadeusz Reger był nie tylko powszechnie rozpoznawaną osobą publiczną. Prywatnie pełnił rolę męża, ojca oraz przyjaciela. Na całokształt życia człowieka składają się zarówno wątki działalności publicznej, jak i osobiste. Wystawa podzielona została na dwie części. Pierwsza z nich, to życiorys polityczny, druga zaś, prywatny. Można ją będzie obejrzeć w Książnicy do 28 sierpnia.

Książnica Cieszyńska

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Czarownice z Salem (14, godz. 19.00);

▲ **KARWINA:** Czarownice z Salem (15, godz. 19.00);

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYŃ: Hobit (14, godz. 10.00); Neuvěřitelná cesta levé ponožky (16, godz. 10.00);

▲ **PIOTROWICE:** O 3 pryncznach a šhlahavém drakovi (14, godz. 16.00); **SCENA CZESKA – HAWIERZÓW:** Rychlé šipy (14, godz. 19.00).

CO W KINACH

TRZYNIEC – Kosmos: Láska hory přenáší (14, godz. 15.00); Po čem muži touží (14, godz. 17.30); Top Gun: Maverick (14, godz. 20.00); Myšiči patří do nebe (15, godz. 14.00); Szalony świat Louisa Waina (15, godz. 17.30); Vyšehrad -

Fylm (15, godz. 20.00); To nie wypada (16, godz. 14.00); Andělci za školou (16, godz. 17.30); Tři Tygři ve filmu: Jackpot (16, godz. 20.00);

CZ. CIESZYŃ – Central: Krudowie (15, godz. 16.30); Karel (16, godz. 10.00); Lunatycy (16, godz. 16.30); Kdyby radši hořelo (16, godz. 19.00); **KARWINA – Centrum:** Jurassic World: Dominion (14, godz. 17.00); Pánský klub (14, godz. 20.00); Clifford. Wielki czerwony pies (15, godz. 17.30); Top Gun: Maverick (15, godz. 19.30); Zaklęta jaskyně (16, godz. 17.30); Kdyby radši hořelo (16, godz. 20.00);

HAWIERZÓW – Centrum: To nie wypada (14, 15, godz. 17.00); Mirai (14, godz. 18.00); Po čem muži touží (14, 15, godz. 19.30); Viking (15, godz. 18.00); Człowiek Rakietka (16, godz. 17.00); Andělci za školou (6, godz. 18.00); Fantastyczne zwierzęta (16, godz. 19.30); **CIESZYŃ – Piast:** Belle (15, 16, godz. 15.30); Nieznośny ciężar wielkiego talentu (15, 16, godz. 18.00); Infinite storm (15, 16, godz. 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt, godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają 15. 6. o godz. 8.00. W programie całodzienna wycieczka.

CZ. CIESZYŃ – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję Janiny Hławiczki pt. „Iran”, która

odbędzie się w piątek 17. 6. o godz. 18.00 w salce nr 4 Ośrodka Kultury „Strzelnica” (wejście główne).

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w spotkaniu z podróżnikiem i przedsiębiorcą Tadeuszem Frankiem, który zabierze nas w podróż do Papui. Spotkanie odbędzie się we wtorek 14. 6. o godz. 17.00 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka.

Muzeum Hut Trzynieckiej i Miasta Trzyńca, Sala wystaw, Frýdecká 387: do 30. 10. wystawa pt. „Sportowe momenty w regionie Trzyńca I i II”. Czynna: wt-pt; w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 30. 6. wystawy Beaty Haltof i Lucii Kalużowej pt. „Přirozenost bez přetvářky”. Czynna: wt-pt; w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 22. 6. „Śmichy Macieja. Życie i działalność Ludwika Cieniasty”. Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, Strzelnica 28, korytarz

wejściowy: do 28. 6. wystawa pt. „Towarzystwo Nauczycieli Polskich. Historia i współczesność”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

ODDZIAŁ LITERATURY POLSKIEJ BIBLIOTEKI REGIONALNEJ, rynek Masaryka 9/7, Karwinia-Frysztat: do 30. 6. wystawa pt. „Plastyki SAP 2022”. Czynna w godzinach otwarcia placówki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyń: do 28. 8. wystawa pt. „Rzeki nie płyną, jak chcą”. Czynna: wt, czw, so i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: 12.00-16.00.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Sala wystaw, Frýdecká 387: do 30. 10. wystawa pt. „Sportowe momenty w regionie Trzyńca I i II”. Czynna: wt-pt; w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

▲ do 30. 9. wystawa pt. „Není vělka jako vělka”. Czynna: wt-pt; w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

GALERIA MIASTA TRZYŃCA, DK „Trisia”, nám. Svobody 526, Trzynieć: do 26. 8. wystawa Rudolfa Štafa pt. „Plátkové zlato klade mezi přivřená víčka”. Czynna: po-pt; w godz. 8.00-16.00.

CO ZA OLZĄ

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY, Dom Narodowy, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, Rynek 12, Cieszyń: do 27. 6. wystawa pt. „Połączeni haftem”. Czynna: po-pt; w godz. 8.00-16.00.

Zarząd MK PZKO w Wierzniowicach zaprasza we wtorek 14 czerwca o godz. 17.30 na smażenie jajecznic. Prosimy zabrać ze sobą jajka.

WSPOMNIENIA

11 czerwca minęła 60. rocznica śmierci

śp. ks. dr. JÓZEFA BERGERA superintendenta Śląskiego Kościoła Ewang. A.W., profesora Akademii Teologicznej w Bratysławie

Tych, którzy Go znali i pamiętają, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. GŁ-356

Nie żyjemy, aby umierać... ale umieramy, aby żyć wiecznie.

Michael Buchberger

Dziś, 14 czerwca 2022, mija czwarta bolesna rocznica śmierci naszego Ukochanego

śp. ZBIGNIEWA MENCNERA z Zawady

Tych, którzy Go znali i zachowali w pamięci, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę. Wspominają żona, córka i syn z rodzinnami. GŁ-353

Wspomnienie to cicha nuta wyjęta z tonów przeszłości. Wspomnienie to nić wysnuta ze złotej przędzy miłości.

Dnia 14 czerwca 2022 obchodziliśmy 110. rocznicę urodzin

śp. JÓZEF REICHENBACH

nauczyciel z Czeskiego Cieszyňa, długoletni członek Chóru Nauczycieli Polskich

Ponadto 1 stycznia 2022 minęła 38. rocznica Jego śmierci. Tych, którzy Go pamiętają, prosimy o ciche wspomnienie oraz modlitwę. GŁ-348

Córka Halina z rodziną.

NEKROLOGI

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie oraz wszystkim bliskim z powodu zgonu członka Polskiego Towarzystwa Medycznego

pana dr. n. med. PIOTRA FIRCYKA

składa w imieniu wszystkich członków Rada PTM. GŁ-352

W sobotę 11 czerwca pożegnaliśmy na cmentarzu komunalnym w Cieszyńcu założyciela cieszyńskiej grupy gwarowej „Mówiymy, rzondzimy po naszymu i ni jnyń”

śp. HENRYKA NOWAKA

Do grupy należało również wiele osób z Zaolzia. Część Jego pamięci. Dziękujemy Panie Henryku. Zaolziacy. GŁ-355

▲ do 30. 9. wystawa pt. „Není vělka jako vělka”. Czynna: wt-pt; w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

GALERIA MIASTA TRZYŃCA, DK „Trisia”, nám. Svobody 526, Trzynieć: do 26. 8. wystawa Rudolfa Štafa pt. „Plátkové zlato klade mezi přivřená víčka”. Czynna: po-pt; w godz. 8.00-16.00.

CO ZA OLZĄ

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY, Dom Narodowy, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, Rynek 12, Cieszyń: do 27. 6. wystawa pt. „Połączeni haftem”. Czynna: po-pt; w godz. 8.00-16.00.

▲ **Galeria Ceglana:** 14. 6. o godz. 15.00 wernisaż wystawy pt. „50-lecie Cieszyńskiego Klubu Hobby-stów”. Czynna: po-pt; w godz. 8.00-16.00.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyń: do 28. 8. wystawa pt. „Tadeusz Reger w życiu prywatnym i publicznym”. Czynna: wt-pt; w godz. 8.00-18.00, so: w godz. 9.00-15.00.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Sala Rzymska, ul. T. Regera 6, Cieszyń: do 28. 8. wystawa pt. „Plebiscyt 1920/Plebiscit 1920”. Czynna: wt-nie w godz. 10.00-15.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyń: czynne codziennie w godz. 10.00-19.00.

PROGRAM TV

WTOREK 14 CZERWCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **10.30** Pierwsza republika (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **14.15** Wszystko, co lubię **14.45** 13. okrąg (film) **16.20** Wezwijcie położne (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Koła (film) **22.00** Ach, te morderstwa! (s.) **23.35** AZ kwiz **0.05** Bananowe rybki.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Rycerze **10.20** Odkryte skarby **11.05** Największe bitwy człogowe **12.00** Kukułka **12.25** Nie poddawaj się plus **12.50** Nie poddawaj się **13.20** Słynne bitwy II wojny światowej **14.10** Samoloty myśliwskie **15.00** Królestwo natury **15.25** Peru, kraj Inków **16.20** Życie i śmierć w raju **17.15** Show Trumpa **18.10** Wyprawy w nieznaną **19.00** Na rowerze **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Nanga Parbat (film) **21.50** Strela – legendarny pociąg **22.45** Lotnicze katastrofy **23.35** Apokalipsa: Wojna światów **0.30** Fargo (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Spece (s.) **10.55** Pościg **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Lekarze z Początków (s.) **14.00** Mentalista (s.) **15.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Tajemniczy szef (reality show) **21.50** Policja kryminalna Anděl (s.) **23.00** Policja Chicago (s.) **0.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.50** Mentalista (s.).

PRIMA

6.10 M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **8.10** M.A.S.H. (s.) **9.15** Rolnik szuka żony **10.25** Skarby ze strychu **11.30** Strażnik Teksasu (s.) **12.30** Gliniarz i prokurator (s.) **13.30** Policja kryminalna Montpellier (s.) **14.35** Agenci NCIS (s.) **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Singl Švindl **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dědka **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Singl Švindl.

ŚRODA 15 CZERWCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** Kamera na szlaku **10.25** Obiekty w **11.00** 13. komnata J. Tlustego **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **14.15** Szafa **14.40** Do szczęścia **15.05** Tajemnicze ciała **16.20** Wezwijcie położne (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Zandarmie humorystki (s.) **21.40** Morderstwa w kręgu (s.) **23.10** Maigret i Gwiazda Północy (film) **0.45** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna Korona Południowa **9.20** Życie i śmierć w raju **10.15** Borneo – stara wyspa **11.10** W cieniu czarnej **11.40** Królestwo natury **12.10** Piekło pod powierzchnią

POLECAMY

● **Odkryte skarby** Wtorek 14 czerwca, godz. 10.20 **TVC 2**

● **Szafa** Środa 15 czerwca, godz. 14.15 **TVC 1**

● **Przygody Sherlocka Holmesa** Czwartek 16 czerwca, godz. 14.55 **TVC 1**

12.55 Książę Philip – portret **13.45** Cuda starożytności **14.30** Czar Afryki **14.55** Madagaskar – las cudów **15.50** Telewizyjny klub niesłyszących **16.15** Miasta bez barier **16.25** 100 dni do zwycięstwa **17.25** Strela – legendarny pociąg **18.20** Templariusze: obłędanie **18.55** Tajemnicze ciała **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Apulia, serce Włoch **21.00** Podróż po południowej Galicji **21.30** Zabytki techniki Czech **22.00** Odkryte skarby **22.50** Pociąg **23.40** Hiszpańska królewna (s.) **0.35** Mroczny las (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.50** Ulica (s.) **9.50** Spece (s.) **10.55** Pościg **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Lekarze z Początków (s.) **14.00** Mentalista (s.) **14.55** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **16.57**

Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamierzamy się żonami (reality show) **21.55** Male miłoścy **22.55** Mentalista (s.) **23.50** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.40** Policja Chicago.

PRIMA

6.10 M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.50** Zoo (s.) **10.10** 7 przypadków Honzy Dědka **11.25** Strażnik Teksasu (s.) **12.30** Gliniarz i prokurator (s.) **13.30** Policja kryminalna Montpellier (s.) **14.35** Agenci NCIS (s.) **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Singl Švindl **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** I. misja (s.) **21.35** Show Jana Krausa **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Singl Švindl.

CZWARTEK 16 CZERWCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** List do ciebie **11.00** Wszystko, co lubię **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **14.15** Jak się żyje sobowótom **14.30** Chłopaki w akcji **14.55** Przygody Sherlocka Holmesa (s.) **15.50** Wezwijcie położne (s.) **16.45** Wszystko, co lubię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Pierwsza republika (s.) **21.05** Gejzer **21.40** Pr. dyskusyjny **22.35** Na tropie **23.05** Detektyw Endeavour Morse (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

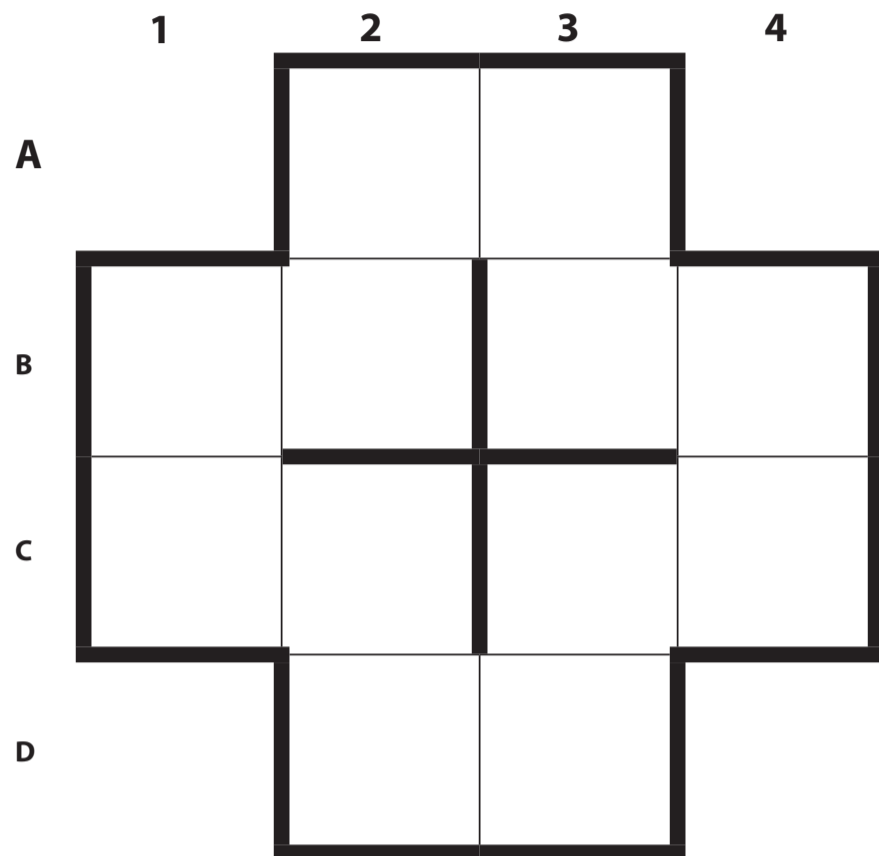
5.59 Dzień dobry **8.30** 24 godziny z życia zwierząt **9.25** Wyprawy w nieznaną **10.15** Madagaskar – las cudów **11.10** Samoloty myśliwskie **11.55** A400M: uniwersalny samolot transportowy **12.50** Jak się żyje trampom <

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

POZIOMO: **A.** jedna z pór roku **B.** czerwona kropka malowana na czole wyznawców hinduizmu – ciężko znaleźć igłę w jego stogu **C.** czas odpowiedni na coś – dawniej bywały na grubą zwierzynę **D.** obok łyżek i widelców
PIONOWO: **1.** model auta marki Fiat **2.** azjatycka żywica do wyrobu ozdób – następuje po brzasku **3.** Antonina dla znajomych – duże małżeńskie postanie dawniej **4.** aktualny, najnowszy, nowoczesny lub antonim starego

Wyrazy trudne lub mniej znane: LAKA, TIKA

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- owoc pracy kartografa, plan miasta
- bóg egipski czczony pod postacią byka
- miasto w Toskanii, z charakterystycznie pochyłą wieżą
- dawny waćpan lub Asaneczek urzędowo

Wyrazy trudne lub mniej znane: APIS

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- ostry koniec oszczepu, strzały, włóczni
- kropelki na żdźbłach trawy
- rzeka w południowej Albanii
- bobrowa budowla, grobla na rzece

Wyrazy trudne lub mniej znane: OSUM

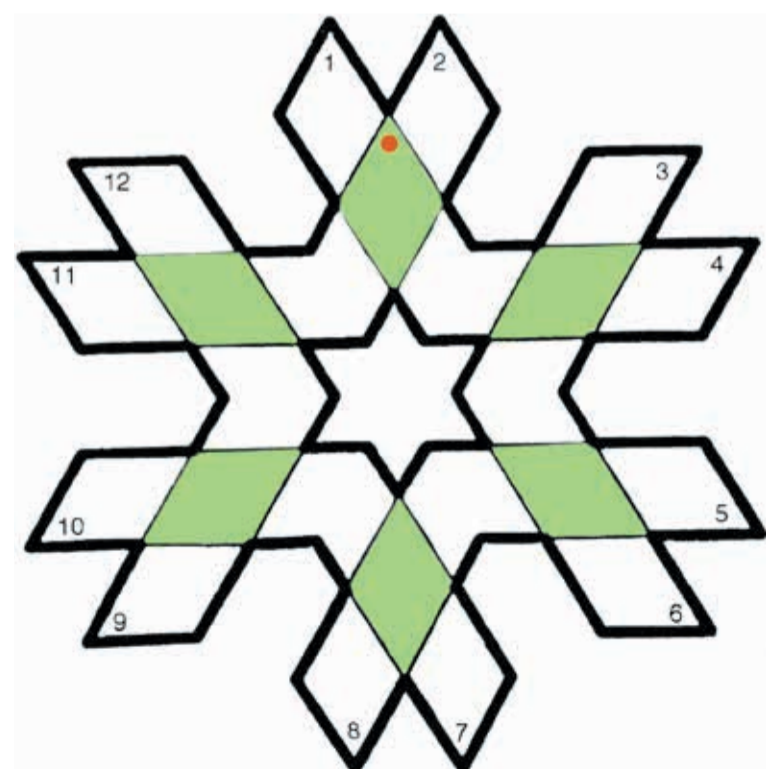
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest nazwa morza śródziemnego na szelfie kontynentalnym w północnej Europie. Połączone z Morzem Północnym przez Cieśniny Duńskie (Sund, Mały Belt, Wielki Belt), Kattegat, Skagerrak oraz Limfjorden. Nazwa morza, znanego również jako Morze Scytyjskie, pojawia się po raz pierwszy u niemieckiego kronikarza Adama z Bremy pod koniec XI wieku. Natomiast na Mapie Morskiej (Carta Marina) wydrukowanej we Wenecji w XVI wieku jest z kolei Morzem Gockim...

- 1.-4. „Bitwa pod Grunwaldem” lub „Hołd Pruski” Jana Matejki
- 3.-6. do pary z odzewem
- 5.-8. Au na tablicy Mendelejewa
- 7.-10. miasto na Ukrainie lub krewny ze strony ojca
- 9.-12. była złota w bajce
- 11.-2. bryła ziemi, odcięta przez lemiesz pług

Wyrazy trudne lub mniej znane: SKIBA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 24 czerwca 2022 r. Nagrodę z 31 maja otrzymuje **Jan Stebel z Gnojnika**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki sylabowej z 31 maja:

A. GROTA **B.** NOSZE/CARAT **C.** MAJA/JUKA **D.** WALIA
1. NOMA **2.** GROSZE/JAWA **3.** TACA/JULIA **4.** RATKA

Rozwiązanie minikwadratu I z 31 maja:

1. FUKS **2.** UMAMI **3.** KMIOT **4.** SITO

Rozwiązanie minikwadratu II z 31 maja:

1. RASA **2.** AMPER **3.** SERCE **4.** ARES

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 31 maja: BAGNIE